

Anbefalt forslag fra Kopinor 11.11.09

SENTRAL AVTALE

Om kopiering og liknende av opphavsrettslig beskyttet materiale i administrasjonen til Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og tilsluttede landsforeninger med underliggende bransjeforeninger og i bedrifter som er medlem av NHO

mellom

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)

på den ene siden

og

Kopinor

på vegne av

medlemmene i Den Norske Fagpresses Forening, Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Forbundet Frie Fotografer, GRAFILL - Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon, Mediebedriftenes Landsforening, NOPA Norsk forening for komponister og tekstforfattere, Norges Fotografforbund, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Journalistlag, Norsk Komponistforening, Norsk kritikerlag, Norsk Musikkforleggerforening, Norsk Oversetterforening, Norsk Redaktørforening, Norsk Revyforfatterforening, Norsk Tidsskriftforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norske Billedkunstnere, Norske Dramatikeres Forbund, Norske Kunsthåndverkere, Ny Musikk's Komponistgruppe, samt utenlandske rettighetshaverorganisasjoner

på den andre siden

AVTALENS OMRÅDE

§ 1

Avtalen gjelder kopiering av beskyttet, utgitt materiale til bruk innenfor virksomheten til Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og tilsluttede landsforeninger med underliggende bransjeforeninger og i bedrifter som til enhver tid er medlem av NHO. Disse er heretter kalt lisenstakere.

I NHOs medlemsbedrifter som er *undervisningsinstitusjoner*, er de ansattes kopiering dekket av denne avtalen, men ikke studentkopieringen. Med studentkopiering menes kopiering til, eller av, elever og studenter, for bruk i undervisningen. For slik studentkopiering er virksomhetene henvist til å inngå egne avtaler med Kopinor.

Avtalen medfører ingen begrensninger i den rett til kopiering som er hjemlet i lov, herunder blant annet adgangen i medhold av lov av 12. mai 1961 om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven) kap. 2. Se særlig § 12 om kopiering til privat bruk når dette ikke skjer i ervervsøyemed og § 22 om sitatretten. Eventuelle lisensavtaler og kjøpsbetingelser lisenstaker er bundet av, går foran denne avtalen.

Kopiering som skjer etter avtale med opphavsmann og/eller utgiver eller representant for disse, herunder virksomhetens egne ansatte, omfattes ikke av denne avtalen.

Avtalen omfatter ikke kopiering av

- audio- og audiovisuelle verk (lyd og levende bilder)
- datamaskinprogrammer
- dataspill, interaktive læringsverktøy o.l.
- originaleksemplar av billedkunst og fotografi o.l.

Avtalen omfatter ikke digital kopiering av dagspresse, men fotokopiering og utskrift og kopiering for bruk med videoprojektor o.l. er tillatt.

§ 2

På de vilkår som fremgår av denne avtalen får lisenstaker rett til kopiering av beskyttet, utgitt materiale fra norske og utenlandske publikasjoner hvis rettighetshavere Kopinor representerer, jf. lov av 12. mai 1961 nr. 2 (åndsverkloven) og konkurranserettslige regler.

Bestemmelsen etter første ledd medfører, i medhold av §§ 13b og 14, jf. § 36 (avtalelisens) i lov av 12. mai 1961 nr. 2, også tillatelse til å kopiere materiale skapt og utgitt av rettighetshavere som Kopinor ikke representerer.

NAVNGIVELSE AV OPPHAVSMANN, ENDRING M.M.

§ 3

Opphavsmannen skal navngis og verkets tittel og kilde angis slik som god skikk tilsier, jf. åndsverkloven § 3, § 43a tredje ledd og § 11.

Beskyttet materiale kan ikke i medhold av denne avtalen endres, bearbeides, oversettes e.l. eller benyttes på en krenkende måte (jf. åndsverkloven § 3).

DEFINISJONER

§ 4

Med BESKYTTET materiale menes i denne avtalen litterære, vitenskapelige og kunstneriske verk, jf. åndsverkloven § 1, fotografiske bilder, jf. åndsverkloven § 43a, og arbeider som er beskyttet etter åndsverkloven § 43 (kataloger mv.). Avtalen omfatter derved kopiering fra utgitt materiale i form av skrifter; tegninger og grafiske fremstillinger av kunstnerisk, vitenskapelig eller teknisk art; kart; avbildninger av maleri, skulptur og annen billedkunst, bygningskunst og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel av forbildet som er selve verket; noter med og uten tekst; fotografiske verk og bilder, samt formular, tabeller og kataloger og lignende arbeider som sammenstiller et større antall opplysninger eller som for øvrig er vernet etter åndsverkloven § 43.

Vedtak og andre uttalelser som gjelder offentlig myndighetsutøvelse så som lover, rettsavgjørelser, administrative forskrifter og NOUer o.l. er uten vern etter åndsverkloven, jf. åndsverkloven § 9, og kan derfor kopieres uavhengig av denne avtale.

Med UTGITT materiale menes i denne avtalen eksemplar av beskyttet materiale som med henholdsvis opphavsmannens, fotografens eller katalogfrembringerens samtykke er brakt i handelen eller på annen måte spredt blant allmennheten, herunder tilgjengeliggjort på internett, jf. åndsverkloven § 8 annet

ledd, samt offentliggjorte noter og dramatiske verk i skriftlig form eller inntatt i distribusjonsarkiv, og kopi, avskrift eller utskrift av slike eksemplarer.

Med KOPIERING menes i denne avtalen fotokopiering og digital kopiering, herunder skanning, lagring og å ta utskrift. Videre innbefattes eksemplarfremstilling ved avtegning og avskrift, men ikke fotografering av billedkunst, fotografi o.l.

Med KOPI menes i denne avtalen ethvert eksemplar som er fremstilt ved kopiering.

Med KOPISIDE menes en kopi av A4-format eller mindre, mens kopier i A3-format regnes som to kopisider osv. Hvis det går inn flere bokside, tidsskriftsider eller presseklipp på én A4-side, regnes hver kopierte bokside, hver tidsskriftside hhv. hvert klipp som én kopiside. Hvis en bokside, tidsskriftside eller et presseklipp med originalformat A4 eller mindre er forstørret opp, for eksempel av hensyn til personer med lesevansker, regnes fortsatt hver kopierte bokside hver tidsskriftside hhv. hvert klipp som én kopiside. For digitalt materiale er en kopiside normalt lik en A4-side i standard utskriftsformat.

Med PRESSEKLIPP menes stoff fra periodiske publikasjoner, dog ikke fra vitenskapelig tidsskrift.

HVORDAN KAN KOPIER BENYTTES?

§ 5

Kopiering skal ikke erstatte, men være et supplement til, kjøp av utgitt materiale. Kopiering skal således bare skje når det ikke er rimelig eller naturlig å anskaffe materialet fra bokhandel, billedarkiv mv.

§ 6

Det kan kopieres til virksomhetens ansatte, medlemmer av virksomhetens utvalg, styrer og råd, eller andre med særlig tilknytning til virksomheten, til bruk innenfor lisenstakers virksomhet. Kopier som fremstilles i medhold av denne avtalen kan gjøres tilgjengelig i virksomhetens interne, lukkede nettverk (intranett, arkiv mm.), ved digital fremføring (projisering på skjerm/lerret, elektronisk tavle mm.), ved e-post o.l.

§ 7

Det kan i medhold av denne avtalen kopieres for deltakere på enkeltstående seminarer, kurs o.l. som arrangeres av lisenstakeren. Det kan tas nødvendige kopier til utlevering til utenforstående (klient, kontraktspart o.l.) når dette skjer som ledd i saksbehandling og dessuten til andre nære, enkeltstående forbindelser.

§ 8

Kopier tatt i medhold av denne avtalen kan ikke brukes i systematisk profilering eller i markedsføring, verken som enkelt eksemplarer eller ved salg eller distribusjon i samband med reklameopplegg.

§ 9

Avtalen gir ikke rett til kopiering som har preg av å være en forlagsmessig fremstilling, selv om det skjer bare for virksomhetens ansatte.

Bruk av kopier i publikasjoner som fremstår som selvstendige produkter med eget navn, egen redaktør osv., vil alltid være forlagsmessig fremstilling. Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for at beskyttet

materiale kan kopieres inn i et internt nyhetsbrev eller annet informasjonsmaterieell som er beregnet på lisenstakers egne ansatte.

Fremstilling av eksemplar for publisering i trykt eller digital form (herunder på internett) eller for annen utdeling og tilgjengeliggjøring for publikum, regnes alltid som forlagsmessig.

Systematisk oppbygging av verksdatabaser (som f.eks. en billedkunstdatabase) regnes som forlagsmessig fremstilling.

§10

Avtalen gir rett til å kopiere samlinger av presseklipp (fotokopier og utskrifter, jf. § 1, 6. ledd) for bruk innenfor virksomheten, og til utsendelse av enkeltklipp og samlinger av slike til eksterne forbindelser når kopiene inneholder en omtale av lisenstakers virksomhet eller aktuelle spørsmål i tilknytning til virksomheten, når kopiene ikke brukes i markedsføringsøyemed og kopiene er gratis for mottaker.

§ 11

Avtalen hjemler ikke kopiering til bruk i etablerte kor, korps, orkestre o.l. Slike ensembler er henvist til å inngå egne avtaler.

KOPIERINGENS OMFANG

§ 12

Under hensyntagen til bestemmelsen i § 5 er kopieringens omfang i hvert enkelt tilfelle begrenset til 15 % fra en enkelt bok eller lignende publikasjon. Det kan likevel fra én og samme publikasjon tas kopi av en hel novelle eller et helt kapittel eller lignende avsnitt. (Vedr. noter, se § 15).

§ 13

Fra periodisk publikasjon som aviser, ukeblad, kulturelle og faglige tidsskrifter kan det kopieres uten de begrensningene som er nevnt i § 12.

Fra vitenskapelig tidsskrift, dvs. tidsskrift av vitenskapelig art som omhandler forskning og forskningsresultater, kan det likevel ikke kopieres mer enn to artikler fra ett enkelt nummer til den enkelte ansatte i løpet av ett år.

Fra brosjyrer og andre publikasjoner bestemt for gratis distribusjon kan det kopieres uten omfangsbegrensninger.

§ 14

Fra materiale som er lagt ut på åpne internettsider kan det kopieres uten omfangsbegrensninger. Lisenstaker har ansvar for å påse at det ikke kopieres fra eksemplar som er ulovlig lagt ut på internett.

§ 15

Fra enkeltnoter (et noteblad e.l. publikasjon av enkeltstående musikkverk) og fra notesamlinger (samling av enkeltnoter) er kopieringen begrenset til 15 %, men maksimum 10 sider av hver enkelt publikasjon. Se for øvrig § 11.

§ 16

Kopinor plikter etter beste evne å medvirke til at det gis tillatelse fra opphavsmann og utgiver til kopiering o.l. ut over det som er tillatt etter denne avtalen.

LISENSTAKERS INFORMASJONSPLIKT

§ 17

Lisenstaker forplikter seg til å sørge for at ansatte og andre som har rett til å kopiere eller bruke kopier etter denne avtalen, er orientert om bestemmelsene i avtalen.

VEDERLAG

§ 18

Ved inngåelse av avtalen er NHO og Kopinor etter forhandlinger enige om at årlig vederlag for perioden 2010 – 2012 fastsettes til kr. 8 500 000 med justeringer som følger av § 19.

§ 19

Vederlaget justeres av Kopinor årlig per 31. desember i henhold til endringer i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks eller annen konsumprisindeks som måtte erstatte denne. Justeringen foretas på grunnlag av endring i konsumprisindeksen fra 15. oktober f.å. til 15. oktober inneværende år og tilsvarende for de kommende år, første gang med virkning for 2011.

§ 20

Vederlag betales for ett kalenderår av gangen. Vederlaget forfaller til betaling hvert år pr. 30. juni, første gang 30. juni 2010. Kopinor sender faktura.

STATISTISK UNDERSØKELSE

§ 21

NHO og Kopinor skal i fellesskap drøfte og utvikle en metode for å undersøke fremstilling og bruk av kopier i de bedrifter som er omfattet av avtalen. Partene har som intensjon at en slik undersøkelse kan gjennomføres i 2012 som grunnlag for forhandlinger om ny kopieringsavtale. Undersøkelsen skal også gi et rimelig grunnlag for fordeling av midler mellom de rettighetshavere som Kopinor representerer.

MISLIGHOLD OG ERSTATNING

§ 22

Ved mislighold av avtalen gjelder en frist for retting på 30 dager fra skriftlig varsel er mottatt.

§ 23

Dersom en part vesentlig misligholder avtalen og forholdet ikke rettes etter § 22 kan den annen part heve avtalen med umiddelbar virkning. Hevning skal erklæres skriftlig med angivelse av hevningsgrunn. Erstatning for mislighold kan kreves uavhengig av om avtalen heves.

§ 24

Rettighetshaverne har ved denne avtalen ikke fraskrevet seg adgangen til selv å kreve erstatning og reise søksmål mot lisenstakeren i anledning av kopiering som ikke er tillatt ved denne avtalen. Har Lisenstaker innfridd Kopinors krav, plikter Kopinor å innfri rettighetshavernes krav for samme utnyttelse.

§ 25

Ved hevning eller oppsigelse av denne avtalen er lisenstaker forpliktet til å opphøre med all kopiering av opphavsrettslig beskyttet materiale som ikke er tillatt i medhold av lov eller særskilt avtale med rettighetshavere, fra oppsigelsesfristens utløp eller hevningstidspunktet.

NHO og Kopinor kan avtale at så lenge forhandlinger om ny avtale pågår, kan lisenstaker fortsette å kopiere på nærmere bestemte vilkår.

ANDRE BESTEMMELSER

§ 26

Kopinor er forpliktet til å dekke eventuelle krav om vederlag eller erstatning som lisenstaker måtte motta fra norske og utenlandske rettighetshavere for så vidt kravene gjelder kopiering som er betalt for og utført i overensstemmelse med denne avtalens bestemmelser, jf. for øvrig åndsverkloven § 37. Lisenstaker er ikke forpliktet til å dekke slike krav, og Kopinor skal holde lisenstaker skadesløs for krav om kostnader som denne måtte bli påført i forbindelse med et slikt krav.

Dersom krav mottas, skal lisenstaker avvise kravet og henvise til Kopinor. Krav skal ikke innfris uten etter samråd med Kopinor. Ved tvist om kravet har Kopinor rett til å intervenere.

§ 27

Partene har rett til å offentliggjøre denne avtalen.

§ 28

Dersom det i avtaleperioden vedtas nye, fravikelige lovbestemmelser som vedrører reglene for kopiering av beskyttet materiale, skal disse gjelde så langt de er forenlig med denne avtalen.

TVISTELØSNING

§ 29

Dersom forhandlinger om inngåelse, forlengelse eller reforhandling av avtalen ikke fører til enighet, kan hver av partene kreve mekling etter åndsverkloven § 38.

§ 30

Twist mellom partene om avtalens forståelse eller om krav som springer ut av avtalen, skal søkes løst ved forhandlinger.

Dersom det ikke oppnås enighet gjennom forhandlingene kan hver av partene inngi søksmål ved norsk domstol.

Partene vedtar Oslo som rette verneing for alle tvister som har grunnlag i denne avtalen, jf. tvisteloven § 4-6.

AVTALENS VARIGHET

§ 31

Avtalen gjelder for perioden 1.1.2010 til 31.12.2012. Hvis ikke avtalen sies opp innen 1. oktober 2012, gjelder avtalen for ett år av gangen med tilsvarende oppsigelsesfrist.

Kopinor tilskriver NHO i avtalens siste år innen 20. august med spørsmål om avtalens videre beståen.

* * *

Denne avtale er opprettet i 2 – to – eksemplarer, hvorav hver av partene beholder ett.

Sted:/Dato:

For NHO

Sted:/Dato:

For Kopinor
